

OBSAH

10 ÚVOD

ZÁKLADY SOCIOLOGIE

- 20 Fyzická porážka nikdy neznamená zánik národa**
Ibn Chaldún
- 21 Lidé vždy putovali nebo se usazovali, rozuměli si nebo se přeli, ať už to byli vojáci, nebo obchodníci**
Adam Ferguson
- 22 S pomocí vědy lze vytvořit lepší svět**
Auguste Comte
- 26 Deklarace nezávislosti se nevztahuje na polovinu lidské rasy**
Harriet Martineauová
- 28 Pád buržoazie a vítězství proletariátu jsou stejnou měrou nevyhnutelné**
Karl Marx

- 32 Gemeinschaft a Gesellschaft (Pospolitost a společnost)**
Ferdinand Tönnies
- 34 Společnost, stejně jako lidské tělo, má vzájemně propojené části, potřeby a funkce**
Émile Durkheim
- 38 Železná klec racionality**
Max Weber
- 46 Mnoho osobních potíží je potřeba chápat v kontextu problémů veřejných**
Charles Wright Mills
- 50 Pozornost věnovanou nejzvláštnějším situacím věnujte spíše těm nejvšednějším**
Harold Garfinkel
- 52 Kde je moc, tam je odpor**
Michel Foucault
- 56 Gender je tak trochu napodobenina, pro niž neexistuje originál**
Judith Butlerová

SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI

- 66 Obviňuji buržoazii ze sociální vraždy**
Friedrich Engels
- 68 Problémem 20. století je rasová diskriminace**
W. E. B. Du Bois
- 74 Chudí lidé jsou vyloučení z běžných životních modelů, zvyklostí a činností**
Peter Townsend
- 75 Na vlajce Union Jack není černá**
Paul Gilroy
- 76 Pocit vlastního místa**
Pierre Bourdieu
- 80 Orient je scénou, která vymezuje celý Východ**
Edward Said
- 82 Ghetto je místo, kde žijí lidé černé pleti**
Elijah Anderson
- 84 Nástroje k získání svobody nemusí vést k důstojnosti**
Richard Sennett
- 88 Zájem mužů o patriarchát ústí do hegemonní maskulinity**
R. W. Connellová

90 **Bílé ženy nesou spoluvinu za tento imperialistický kapitalistický patriarchát s nadvládou bílých**
bell hooks

96 **Pro analýzu genderové nerovnosti je nezbytná koncepce „patriarchátu“**
Sylvia Walbyová

MODERNÍ ŽIVOT

104 **Cizince nevnímáme jako jedince, ale jako příslušníky určitého typu**
Georg Simmel

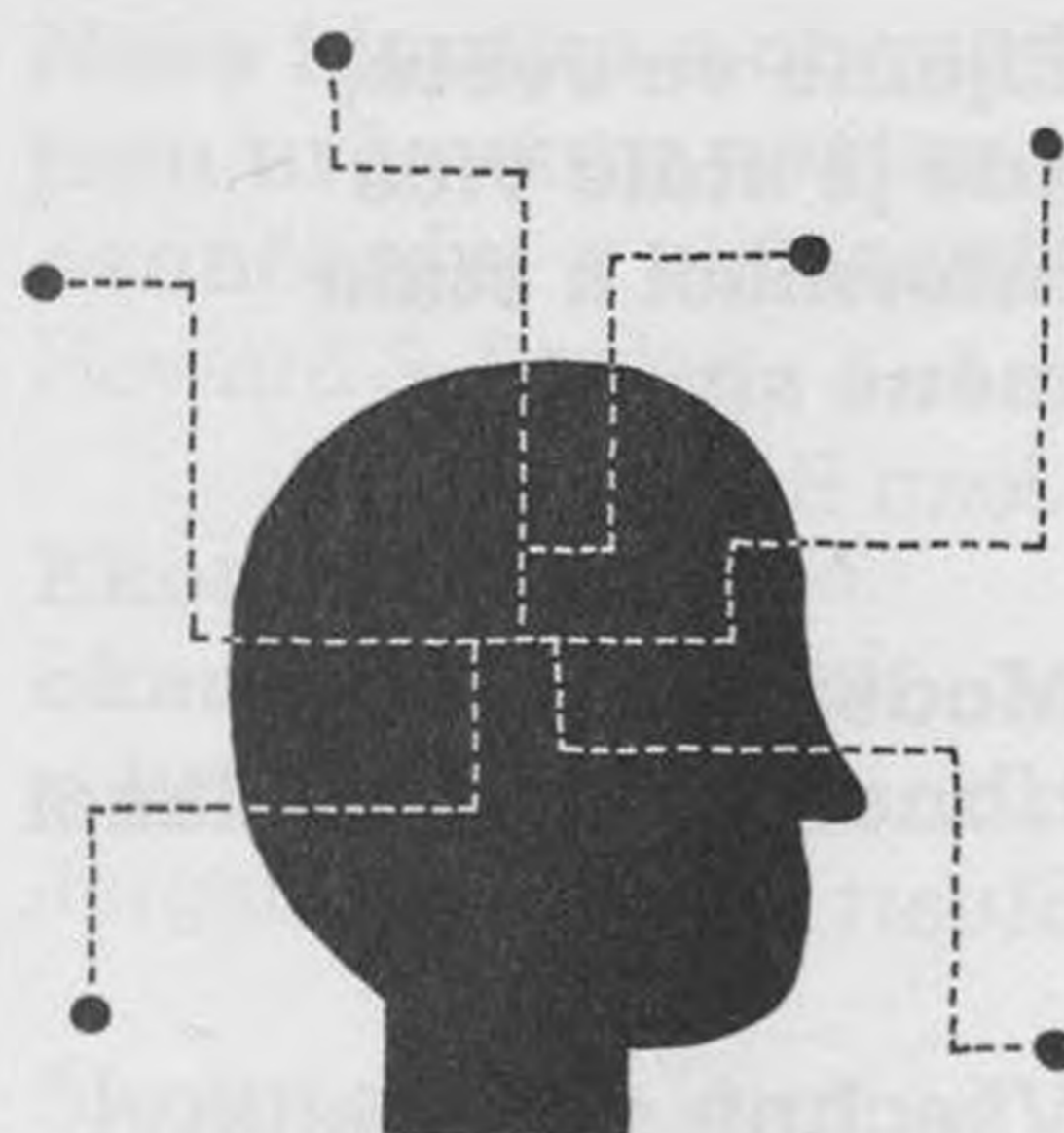
106 **Svoboda k přeměně našich měst a nás samotných** Henri Lefebvre

108 **Více očí na ulici**
Jane Jacobsová

110 **Dorozumět se je možné jen prostřednictvím komunikace**
Niklas Luhmann

112 **Společnost by měla formulovat, co je správné**
Amitai Etzioni

120 **Mcdonaldizace ovlivňuje prakticky každou stránku společnosti**
George Ritzer

124 **Pouta v našich komunitách slábnou**
Robert D. Putnam

126 **Disneyzace nahrazuje všednost velkolepými zážitky**
Alan Bryman

128 **Bydlet v loftu je jako bydlet ve výkladní skříni**
Sharon Zukinová

ŽIVOT V GLOBÁLNÍM SVĚTĚ

136 **Při vstupu do světa tekuté modernity zapomeňte na naděje totality**
Zygmunt Bauman

144 **Moderní světový systém**
Immanuel Wallerstein

146 **Globální problémy, lokální perspektivy**
Roland Robertson

148 **Změnu klimatu nechápeme jako důležitou**
Anthony Giddens

150 **Sociální spravedlnost není možná bez globální kognitivní spravedlnosti**
Boaventura de Sousa Santos

152 **Uvolnění produktivní výkonnosti silou vůle**
Manuel Castells

156 **Žijeme ve světě, jenž se vymkl kontrole**
Ulrich Beck

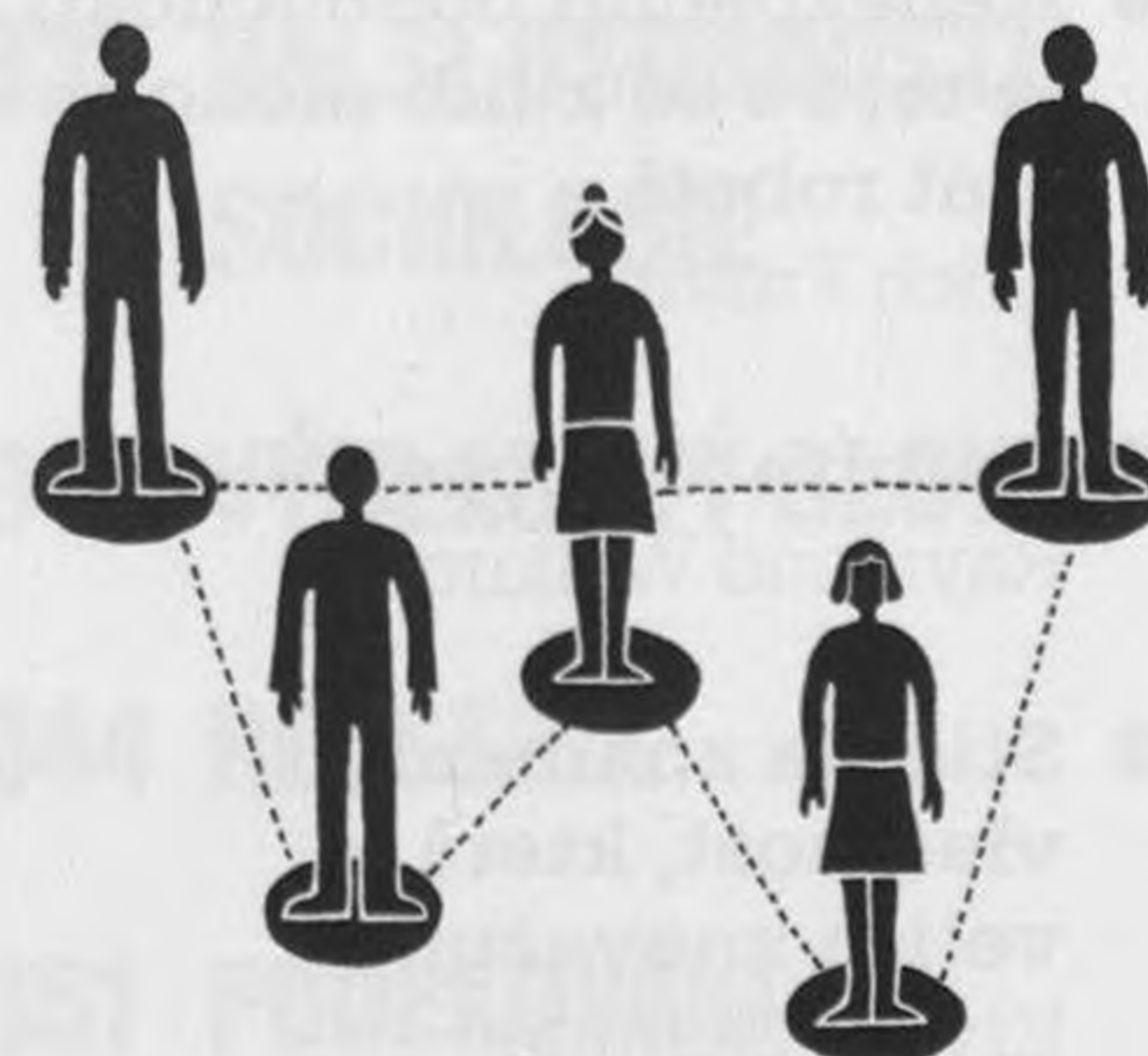
162 **Celý svět se někdy zdá být v pohybu** John Urry

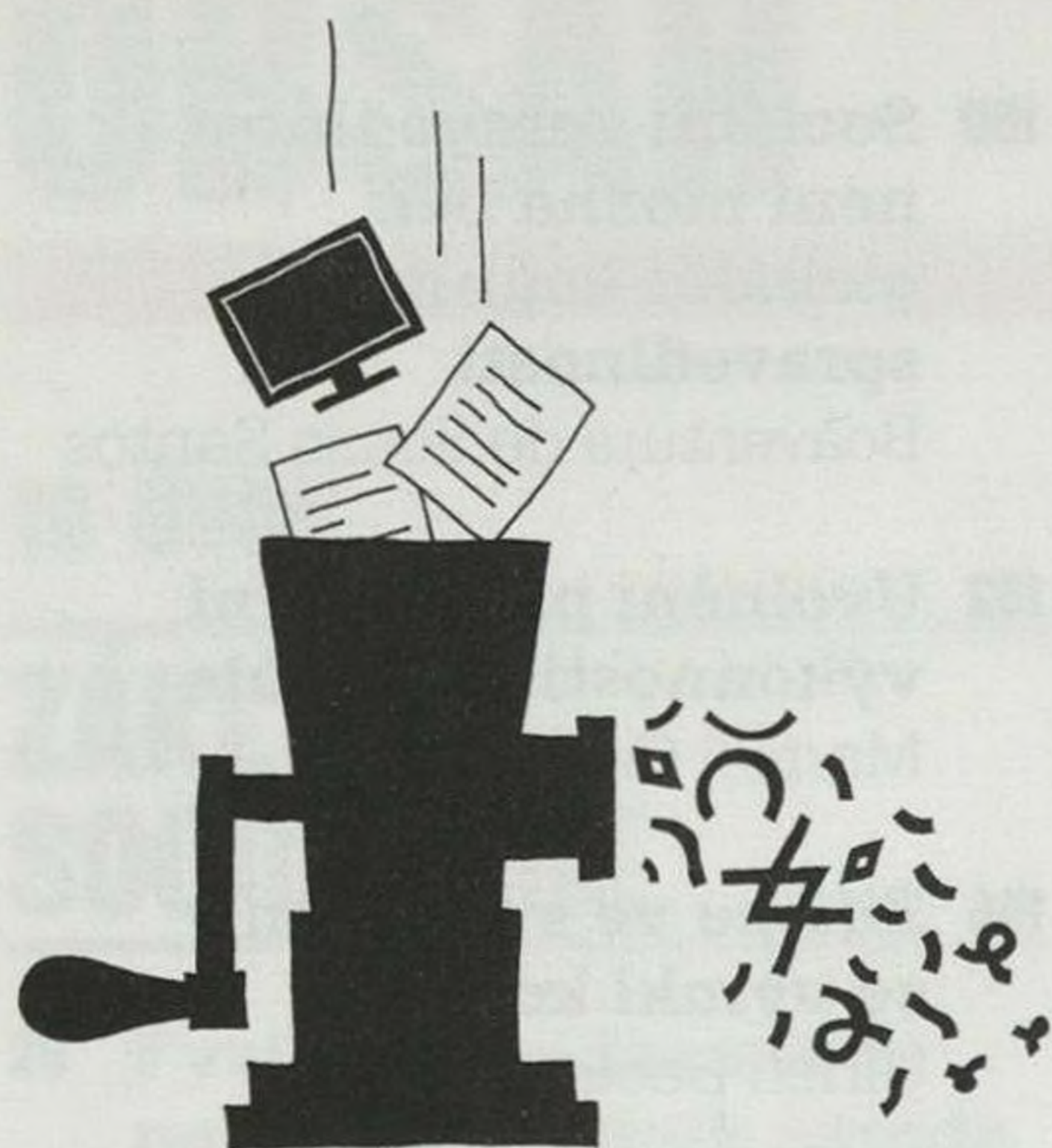
163 **Národy si lze představit a vytvořit s poměrně malou oporou v historii**
David McCrone

164 **Globální velkoměsta jsou strategickými místy pro nové typy činností**
Saskia Sassenová

166 **Rozdílné společnosti si jevy provázející modernitu osvojují odlišně**
Arjun Appadurai

170 **Procesy změny přetvářejí vztahy mezi národy a komunitami**
David Held

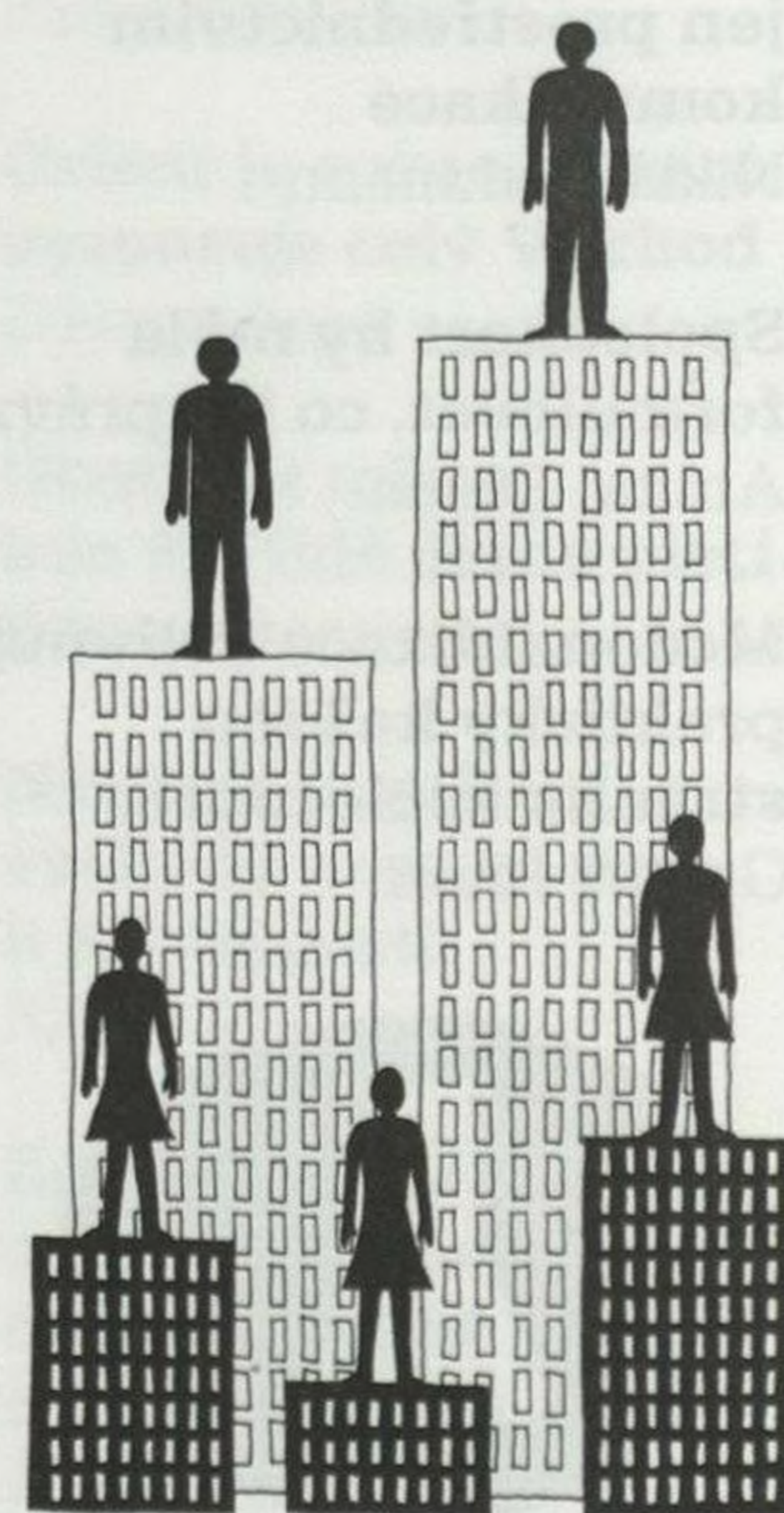
KULTURA A IDENTITA

- 176 **Rozvoj sebe sama – „I“ a „Me“** G. H. Mead
- 178 **Výzvou modernity je žít bez iluzí a nepodlehout rozčarování** Antonio Gramsci
- 180 **Proces civilizace postupuje neustále „vpřed“** Norbert Elias
- 182 **Masová kultura zesiluje politickou represi** Herbert Marcuse
- 188 **Nebezpečím budoucnosti je to, že se z lidí mohou stát roboti** Erich Fromm
- 189 **Kultura je obyčejná** Raymond Williams
- 190 **Stigma znamená vlastnost, která je velice znevažující** Erving Goffman

- 196 **Žijeme ve světě, kde je stále více informací a stále méně smyslu** Jean Baudrillard
- 200 **Moderní identity tíhnou k decentralizaci** Stuart Hall
- 202 **Všechna společenství jsou v představách** Benedict Anderson
- 204 **Kultura se na celém světě tvrdošijně tlačí do středu pozornosti** Jeffrey Alexander

PRÁCE A KONZUMERISMUS

- 214 **Okázalou spotřebou hodnotného zboží si zahálčivý džentlmen buduje dobrou pověst** Thorstein Veblen
- 220 **Protestanti měli práci jako povolání, pro nás je nutností** Max Weber
- 224 **Technika, stejně jako umění, je povznášejícím cvičením lidské představivosti** Daniel Bell
- 226 **Čím propracovanější se stávají stroje, tím méně zručný je dělník** Harry Braverman
- 232 **Automatizace zvyšuje kontrolu pracovníka nad jeho pracovním procesem** Robert Blauner
- 234 **Romantická etika podporuje ducha konzumerismu** Colin Campbell
- 236 **Při ovlivňování lidí se produktem stává stav mysli** Arlie Russell Hochschildová
- 244 **Spontánní souhlas se kombinuje s nátlakem** Michael Burawoy
- 246 **Věci nás formují stejnou měrou jako my je** Daniel Miller
- 248 **Feminizace měla jen malý dopad na pokles genderové nerovnosti** Teri Lynn Carawayová

ÚLOHA INSTITUCÍ

- 254 Náboženství je povzdechem utlačeného tvora** Karl Marx
- 260 Železný zákon oligarchie** Robert Michels
- 261 Zdraví lidé nepotřebují byrokracii k tomu, aby se vzali, porodili děti a zemřeli** Ivan Illich
- 262 Někteří lidé páchají kriminalitu v reakci na sociální situaci** Robert K. Merton
- 264 Totální instituce zbavují lidi systémů opory a jejich já** Erving Goffman
- 270 Vládnutí je patřičná správa věcí** Michel Foucault
- 278 Náboženství ztratilo věrohodnost a společenský význam** Bryan Wilson
- 280 Naše identita a chování jsou určovány naším označením a zařazením** Howard S. Becker
- 286 Ekonomická krize okamžitě přechází v krizi sociální** Jürgen Habermas
- 288 Školní výuka je najednou něčím, co se dělá a je určeno pro chudé** Samuel Bowles a Herbert Gintis
- 290 Společnosti čas od času procházejí obdobími morální paniky** Stanley Cohen
- 291 Čas kmenů** Michel Maffesoli
- 292 Jak děti z dělnické třídy přebírají dělnické profese** Paul Willis
- 280 Heterosexuality je třeba chápat a studovat jako instituci** Adrienne Richová
- 310 Uspořádání západní rodiny jsou různorodá, proměnlivá a nevyřešená** Judith Staceyová
- 312 Manželská smlouva je smlouvou pracovní** Christine Delphyová
- 318 Domácí práce jsou v přímém protikladu k seberealizaci** Ann Oakleyová
- 320 Když láska konečně zvítězí, musí čelit všem druhům porážek** Ulrich Beck a Elisabeth Becková-Gernsheimová
- 324 Sexualita se týká stejnou měrou přesvědčení a ideologie jako fyzického těla** Jeffrey Weeks
- 326 Queer teorie zpochybňuje samu podstatu identity** Steven Seidman

RODINY A INTIMITA

- 298 Rozdíly mezi pohlavími jsou kulturními výtvoři** Margaret Meadová
- 300 Rodiny jsou továrnami na výrobu lidských osobností** Talcott Parsons
- 302 Člověk západní civilizace se stal zpovídajícím se tvorem** Michel Foucault

332 DALŠÍ OSOBNOSTI SOCIOLOGIE

340 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

344 REJSTŘÍK

351 PODĚKOVÁNÍ